

Crveno
MORE
POD *crvenim*
NEBOM

SKOT LINČ

*Druga knjiga serijala
o Gospodstvenom nitkovu*

Prevela
Nevena Andrić

Laguna

Naslov originala

Scott Lynch
RED SEAS UNDER RED SKIES

Copyright © Scott Lynch 2007
First published by Gollancz, London.
All rights reserved.
Translation copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

SERIJAL O GOSPODSTVENOM NITKOVU:
Laži Loka Lamore
Crveno more pod crvenim nebom

*Za Metjua Vudringa Stovera,
prijateljsko jedro na obzorju.
Non destiti, numquam desistam.*

Prva knjiga
KARTE U RUCI

„Ako moraš da igraš, na početku odredi tri stvari:
pravila igre, ulog i kada ćeš prekinuti.“

Kineska poslovice

PROLOG

Napet razgovor

1

Lok Lamora stajao je na molu u Tal Veraru, s vrelinim vetrom od zapaljenog broda za leđima i hladnim ujedom strelice iz napunjenog samostrela na vratu.

Iscerio se i usredsredio da sopstveni samostrel drži uperen u protivnikovo levo oko; bili su toliko blizu da bi skoro u potpunosti iskrvarili jedan na drugoga ako bi obojica trznula prstom u isto vreme.

„Budi razuman“, reče muškarac okrenut prema njemu. Graške znoja ostavljale su jasne tragove dok su mu klizile niz širokave obraze i čelo. „Razmisli u koliko si nezgodnim okolnostima.“

Lok otpuhnu. „Osim ako su ti očne jabučice od gvožđa, nezgodne okolnosti važe za obojicu. Zar ti se ne čini, Žane?“

Stajali su u parovima na molu, Lok pored Žana, njihovi napadači jedan pored drugog. Žan i njegov dušmanin stajali su licem u lice, sa samostrelima slično postavljenim; četiri hladne metalne strelice bile su na gotovs, svega nekoliko palaca od glava četvorice razumljivo uzrujanih ljudi. Nijedan od njih ne bi mogao da promaši sa ove razdaljine, pa makar i svi bogovi na nebesima i ispod njih poželeli drugačije.

„Izgleda da smo sva četvorica do muda u živom pesku“, reče Žan.

Na vodi iza njih, stari galeon stenjao je i škripao dok su ga plamenovi urličući proždimali iznutra. Na četristo koraka oko njih noć se beše pretvorila u dan; trup broda bio je ispresecan belo-narandžastim linijama spojnice u raspadu. Dim je kipteo iz tih paklenih procepa u vidu malenih crnih erupcija – poslednji drhtavi uzdasi ogromne drvene zveri koja umire u mukama. Sva četvorica su stajala na samom kraju mola, neobično sami usred svetlosti i buke u žiži pažnje čitavog grada.

„Spusti oružje, bogova ti“, reče Lokov protivnik. „Dobili smo uputstva da vas ne pobijemo ako ne moramo.“

„A siguran sam da biste, razume se, bili iskreni sve i da je drugačije“, reče Lok. Osmeh mu se raširi licem. „Nikad ne verujem ljudima koji mi upere oružje u dušnik. Izvini.“

„Ruka će ti se zatresti mnogo pre moje.“

„Kad se umorim, nasloniću ti vrh strelice na nos. Ko vas je poslao na nas? Koliko vas plaćaju? Nismo ni mi bez sredstava; mogli bismo sklopiti sjajan dogovor.“

„Zapravo“, reče Žan, „znam ko ih šalje.“

„Stvarno?“ Lok okrznu Žana pogledom pre nego što se opet zagleda protivniku u oči.

„I dogovor je sklopljen, mada ga ne bih nazvao sjajnim.“

„Ovaj... Žane, bojim se da sam izgubio nit.“

„Ne.“ Žan podiže ruku, dlanom upolje, prema čoveku preko puta. Onda polako, brižljivo pomeri nišan ulevo – sve dok mu samostrel nije bio uperen Loku u glavu. Čovek – doskorašnja meta – trepnu iznenađeno. „Ne, Lok, izgubio si mene.“

„Žane“, reče Lok i kez mu nestade s lica, „nije smešno.“

„Slažem se. Predaj mi oružje.“

„Žane...“

„Predaj ga. Lagano. Ti tamo, jesi li moron? Sklanjaj mi to s lica i uperi ga u njega.“

Žanov malopredašnji protivnik uzrujano obliza usne, ali se ne pomače. Žan zaškruta zubima. „Pazi ovako, tupoglavi dokovski

majmune, obavljam tvoj posao umesto tebe. Uperi oružje u mog ortaka, majku mu, pa da mrdnemo s ovog mola!“

„Žane, ovakav razvoj događaja opisao bih kao *krajnje nezgrap*“, reče Lok, a rekao bi i više, osim što je Žanov protivnik izabrao baš taj trenutak da poslušna Žanov savet.

Loku se činilo kako mu se sada niz lice znoj sliva u istinskim slapovima, kao da njegova rođena izdajnička vloga napušta brod pre nego što se desi nešto još gore.

„Eto. Tri na jedan.“ Žan pljunu na mol i slobodnom rukom mahnu prema dvojici napadača. „Nisi mi ostavio izbora izuzev da pre polaska sklopim pogodbu s poslodavcem ove gospode – bogova mu, *naterao* si me. Žao mi je. Mislio sam da će stupiti u vezu sa mnom pre nego što se ustreme na nas. Sad predaj oružje.“

„Žane, šta to, *koji moj*, misliš da...“

„Nemoj. Ni *reč* više da nisi rekao, jebote. Ne pokušavaj da me obrlatiš, predobro te poznajem da bih te pustio da kažeš šta imaš. Lok, tišina. Miči prst sa obarača i predaj oružje.“

Lok je piljio u čelični vrh Žanove strelice, usta otvorenih u neverici. Svet oko njega kao da je izbledeo do one malecne, svetlucave tačke, razigrane od narandžastog odraza pakla koji je buktao u luci iza njega. Da laže, Žan bi mu dao znak rukom... Gde je znak rukom, koji moj?

„Ne mogu da verujem“, prošaputa. „Nemoguće.“

„Lok, ovo ti govorim poslednji put.“ Žan zaškruta zubima i umiri ruku tačno između Lokovih očiju. „Miči prst sa obarača i predaj oružje, majku mu. *Ovog časa*.“

PRVO POGLAVLJE

Sitne igre

1

Igra se zvala „vrteška sreće“, ulog je bila otprilike polovina njihovog celokupnog imetka, i bilo je jasno kao dan da će Lok Lamora i Žan Tanen biti isprašeni kao dva štrokava tepiha.

„Poslednja ponuda za petu ruku“, reče krupije odeven u somot s podijuma na drugoj strani okruglog stola. „Hoće li se gospoda odlučiti za nove karte?“

„Ne, ne – gospoda se odlučuju da se posavetuju“, reče Lok, nagnu se ulevo i prinese usta Žanovom uvu. Utiša glas do šapata. „Kakva je tvoja ruka?“

„Bezvodna pustinja“, zamrmori Žan, nakon što je desnom rukom nehajno prekrpio usta. „A tvoja?“

„Pustoš gorkog razočaranja.“

„Sranje.“

„Jesmo li ove nedelje zapostavili molitve? Je l' jedan od nas prdnuo u hramu ili tako nešto?“

„Mislio sam da, po planu, i očekujemo da izgubimo.“

„Da. Samo sam mislio da ćemo pružiti malo bolji otpor od *ovoga*.“

Krupije se stidljivo nakašlja u levu ruku, što je za kartaškim stolom bilo isto kao da je odalamio Loka i Žana po potiljku. Lok se odmaknu od Žana, lako kucnu kartama o lakiranu površinu stola, i isceri se svojim „znam ja šta radim“ osmehom, najboljim koji je uspeo da potegne iz oružarnice svog lica. Uzdahnu u sebi i baci pogled na pozamašnu gomilu drvenih žetona koja samo što ne beše prešla kratak put od sredine stola do protivničke hrpe.

„Naravno“, reče, „spremni smo da se suočimo sa sudbinom uz junački stoicizam, dostojan pomena u istoriji i poemama.“

Čovek koji je delio karte klimnu glavom. „I dame i gospoda odbijaju poslednju ponudu. Kuća zahteva završne ruke.“

Usledilo je komešanje razmeštanja karata i odbacivanja dok su igrači slagali završne ruke i postavljali ih, licem naniže, na sto ispred sebe.

„Odlično“, reče krupije. „Okrenite karte i otkrijte ih.“

Šezdeset ili sedamdeset najbogatijih besposličara u Tal Veraru, koji se behu nagurali u sobu kako bi posmatrali svaku rundu Lokovog i Žanovog narastajućeg poniženja, sada se kao jedan nagnuše napred, orni da vide koliko će se dvojac ovog puta osramotiti.

2

Tal Verar, Ruža Bogova, nalazi se na najzapadnijem rubu onoga što Terinjani nazivaju civilizovanim svetom.

Kad biste mogli da stojite u vazduhu iznad najviših kula Tal Verara, ili da lebdite u lenjim krugovima, nalik na galeblji živalj koji se, kao kakva napast, nastanjuje u procepima i na krovovima grada, videli biste da je ovo mesto svoje drevno ime dobilo po tamnim ostrvima. Naizgled su se vrtložila upolje od srca grada – niz polumeseca, sve većih i većih, nalik na stilizovane ružine latice u mozaiku kakvog umetnika.

Nisu prirodna – ne onako kako je prirodno kopno, koje se izdiže nekoliko milja prema severoistoku. Kopno puca na vetru

i nevremenu, i starost se vidi na njemu. Na ostrvlje Tal Verara vreme ne utiče – možda i ne može da utiče – jer to je crno staklo Praotaca, u nezamislivim količinama, naslagano u beskrajnim slojevima, ispresecano prolazima, obloženo naslagama kamena i zemlje iz kojih narasta grad muškaraca i žena.

Ružu Bogova okružuje veštački greben, isprekidan krug od tri milje u prečniku, senka pod senovitim talasima. U susretu sa ovim skrivenim zidom, Mesingano more postaje blaže, kako bi omogućilo prolaz stotinama plovila s razvijenim barjacima stotinu kraljevstava i kolonija. Njihove katarke i krstovi za jedra poput šume se izdižu, s belim smotanim jedrima, duboko ispod vaših nogu.

Ako biste mogli okrenuti pogled ka zapadnom gradskom ostrvu, videli biste kako su mu unutrašnje površine strmi crni zidovi koji zaranjaju na stotine stopa naniže, u blago uzburkane lučke talase, gde se splet drvenih dokova privija uz podnožje litica. Strana ostrva okrenuta moru, međutim, celom je dužinom stepenasta. Šest prostranih, pljosnatih ispusta počivaju jedan povrh drugog, s glatkim, četrdeset stopa visokim bedemima koji se nadnose nad svaki osim najvišeg.

Najjužnije područje na ostrvu zove se Zlatno stepenište – njegovih šest nivoa krcato je krčmama, kockarskim jazbinama, klubovima zatvorenog tipa, kuplerajima i borbenim arenama. Zlatno stepenište čuveno je kao kockarska prestonica terinskih gradova-država, mesto gde muškarci i žene mogu izgubiti novac na sve, od najblažih poroka do najopakijih zločina. Vlasti Tal Verara, u nastupu veličanstvene gostoprимljivosti, proglasile su kako nijednog stranca na Zlatnom stepeništu ne smeju prisiliti u ropstvo. Zbog toga postoji vrlo malo mesta zapadno od Kamora gde je bezbednije za strance da piju kao smukovi i zaspivaju po jarkovima i baštama.

Na Zlatnom stepeništu raslojavanje je veoma strogo; na svakom višem spratu lokali su sve bolji i bolji, a rastu i veličina, broj i prilježnost stražara na vratima. Na vrhu Zlatnog stepeništa, poput kakve krune, nalazi se desetak baroknih palata od starog kamena i

veštičjeg drveta, usađenih u vlažno zeleno obilje doteranih vrtova i malecnihi šuma.

Ovo su „kockarnice od ugleda“ – klubovi zatvorenog tipa gde dobrostojeći muškarci i žene mogu da se kockaju na određen način, zavisno od njihovog novčanog stanja. Ove kuće su već vekovima nezvanična središta moći, gde se plemići, činovnici, trgovci, pomorski kapetani, izaslanici i uhode okupljaju da stavljaju na kocku bogatstvo – i lično i političko.

Ove ustanove sadrže sve moguće ugodnosti. Na naročitim dokovima u podnožju litica posetioci od značaja ukrcavaju se u gondole-žičare u unutrašnjoj luci, odakle ih blistavi mesingani motori na vodeni pogon odvlače gore, tako da izbegavaju uzane, zavojite, od svetine zagušene nagibe, koji vode do pet nižih nivoa s morske strane. Postoji čak i javni park za dvoboje – velika, dobro održavana travnata površina, i to u samom-samcitom središtu najvišeg ispusta, tako da, kada nekom uzavri krv, hladnije glave nemaju priliku da prevagnu.

Kuće od ugleda su svetinja. Običaj stariji i snažniji od zakona zabranjuje vojnicima ili straži da kroče onamo, osim u odgovor na najgnusnije zločine. Zavidni im čitav kontinent: nijedan strani klub, ma koliko raskošan ili vrhunski, nije u stanju tačno da podražava poseban ugođaj istinske verarske kockarnice. A sve odreda baca ih u zasenak *Kula greha*.

Gotovo sto pedeset stopa visoka, *Kula greha* štrči prema nebu na južnom kraju najvišeg nivoa Stepeništa, koji je i sam na dvesta pedeset stopa iznad luke. *Kula greha* je toranj od prastakla, crn, sedefast i svetluca. Prostrana terasa ukrašena alhemijskim lampama uokviruje svaki od devet nivoa. Noću je *Kula greha* sazvežđe svetala, skerletnih i plavih poput neba u suton, a to su i boje na grbu Tal Verara.

Kula greha je najprestižnija, najozloglašena i najbolje čuvana kockarnica na svetu, od zalaska do izlaska sunca otvorena za one dovoljno moćne, bogate ili lepe da mimoiđu hirove vratara. Svaki naredni sprat prevazilazi onaj ispod po raskoši, prestižu i pragu

rizika dozvoljenih igara. Pristup svakom višem spratu mora se zaslužiti dobrom kreditnom istorijom, zabavnim ponašanjem i besprekornom igrom. Pojedini kandidati potroše godine i godine, kao i na hiljade solara, u pokušaju da privuku pažnju gospodara *Kule greha*, čiji je beskrupulozni opstanak na ovom jedinstvenom položaju od njega načinio najmoćnijeg arbitra društvenog ugleda u istoriji grada.

Pravila ponašanja u *Kuli greha* nepisana su, ali stroga kao u kakvom verskom kultu. Najjednostavnije, najneospornije rečeno, ako vas uhvate da varate – sleđuje vam smrt. Makar i samog arhonta Tal Verara opazili s kartom u rukavu, ne bi ga od posledica spasli ni rod ni pomoz bog. Svakih nekoliko meseci posetioci otkriju nekakav nesuđeni izuzetak od pravila, i još jedna osoba tiho umre u kočiji od prevelike doze kakve alhemijske supstance ili se tragično „oklizne“ s balkona devet spratova iznad tvrdih, pljosnatih kamenova u dvorištu *Kule greha*.

Loku Lamori i Žanu Tanenu trebalo je dve godine uz potpuno nov par lažnih identiteta da oprezno, na prevaru dospeju do petog sprata.

Oni, zapravo, varaju baš ovog trenutka, u upornom pokušaju da održe korak s protivnicama, koje nemaju potrebe da čine isto.

3

„Dame imaju fleš rojal kopalja i fleš rojal sablji, krunisan grbom sunca“, reče krupije. „Gospoda imaju fleš rojal pehara i mešovitu ruku, krunisane peticom pehara. Petu ruku odnose dame.“

Lok se ujede za obraz a talas aplauza uzburka topao vazduh prostorije. Do sada su dame odnele četiri od pet ruku, a svetina se jedva udostojila i da primeti jednu jedinu Lokovu i Žanovu pobeđu.

„Pa, da ga izeš“, reče Žan sa uverljivim ali lažnim iznenađenjem.

Lok se okrenu protivnici zdesna. Marakosa Durena bila je tanušna, tamnoputa žena u kasnim tridesetim godinama, guste kose

po boji nalik dimu zapaljenog ulja, sa nekoliko vidljivih ožiljaka na vratu i podlakticama. U desnoj ruci držala je tanku crnu cigaru obmotanu zlatnim koncem, a na licu je nosila stegnut osmeh nezainteresovanog zadovoljstva. Igra joj očigledno nije iziskivala nikakav izrazit napor.

Bičem duge drške krupije ćušnu Lokovu i Žanovu hrpicu izglubljenih drvenih žetona prema damskoj strani stola. Potom istim tim bičem privuče sve karte natrag u ruke; igračima je bilo strogo zabranjeno da dodiruju karte nakon što krupije naredi da se ove pokažu.

„Pa, madam Durena“, reče Lok, „čestitam na sve krepkijem i krepkijem novčanom stanju. Vaša kesa kao da je jedino što se uvećava brže od mog predstojećeg mamurluka.“ Lok je prebacivao drveni žeton s jednog na drugi zglob prstiju desne ruke. Maleni drveni disk vredeo je pet solara, što je otprilike petomesečna plata običnog radnika.

„Žao mi je što dobijate tako izrazito loše karte, gospodaru Kosta.“ Madam Durena povuče dobar dim iz cigare i izduva pramen koji ostade da lebdi u vazduhu između Loka i Žana, taman dovoljno daleko da ne predstavlja neposrednu uvredu. Lok je shvatao da ona koristi dim cigare kao *strat péti*, „malu igru“ – prividno civilizovanu naviku koju je razvila kako bi poremetila pažnju ili iznervirala protivnike za kockarskim stolom, i naterala ih na greške. Žan je nameravao da sopstvene cigare koristi u istu svrhu, ali Durena je bolje ciljala.

„Nijedna karta ne može biti izrazito loša u društvu dve ovako divne protivnice“, reče Lok.

„Skoro pa bih mogla da se divim nekom ko ostaje tako šarmantno neiskren dok mu pelješe sve srebro“, reče Durenina partnerka, koja je sedela s Durenine desne strane, između nje i krupijea.

Izmila Korvaler bila je krupna gotovo koliko i Žan, zdepasta i rumena, zamašno zaobljena na svakom mestu gde žena može imati obline. Bila je neporecivo privlačna, ali pamet koja joj je isijavala iz očiju bila je oštra i prezriva. U njoj je Lok prepoznao

ratobornost srodnu onoj kakva se sreće kod učesnika uličnih tuča – dobro negovanu žudnju za zahtevnim borbama. Korvalerova je neprestano grickala iz posrebrene činije trešnje uvaljane u čokoladu u prahu i nakon svake glasno sisala prste. Njena sopstvena *strat péti*, naravno.

Kao da je stvorena s namerom da igra vrtešku sreće, mislio je Lok. Um nadaren za kartanje, kao i telesna građa koja podnosi jedinstvenu kaznu kada izgubite rundu u ovoj igri.

„Kazna“, reče krupije. Na podijumu, on nagazi mehanizam koji je pokretao vrtešku. Ova naprava u središtu stola sastojala se od niza mesinganih ramova koji su sadržali red za redom malecnihih staklenih bočica, svaka sa srebrnim čepom. Kovitlala se pod blagom svetlošću fenjera u kockarskom salonu, sve dok se nije pretvorila u neprekidne srebrne pruge unutar mesinga a onda – zveckanje mehanizma pod stolom, čangrljanje mnogih malecnihih posuda koje se sudaraju – i vrteška ispljunu dve bočice. One se zakotrljaše prema Loku i Žanu i kucnuše o malo izdignutu spoljašnju ivicu stola.

Vrteška sreće je igra za dve ekipe po dvoje; *skupa* igra, jer mehanizam unutar naprave veoma je dragocen. Na kraju svakog kruga gubitnički tim bi nasumice dobio dve bočice iz velike zalihe flaša na vrtešci; u njima se nalazio alkohol, pomešan sa slatkim uljima i voćnim sokom da se prikrije silovitost bilo kog pića. Karte su bile samo jedna strana igre. Igrači su takođe morali da ostanu usredsređeni pod sve većim dejstvom đavolskih flašica. Jedini način da se igra završi bio je da se igrač isuviše napije da bi mogao dalje igrati.

Teoretski posmatrano, u igri se nije moglo varati. *Kula greha* održavala je mehanizam i pripremala bočice; srebrni čepići bili su dobro uglavljeni povrh pečata od pčelinjeg voska. Igračima nije bilo dopušteno da dodiruju vrtešku, ili bočicu drugog igrača, pod pretnjom da će ga bez daljeg proglasiti za gubitnika. Čak je i čokoladu i cigare koje su igrači jeli odnosno pušili morala da obezbedi kuća. Lok i Žan su čak mogli da odluče da uskrate madam Korvaler užitak u slatkišima, ali to bi bila loša zamisao iz više razloga.

„Pa“, reče Žan kada je prelomio pečat na malenoj dozi žestine, „u zdravlje šarmantnih gubitnika, recimo.“

„Kad bismo samo znali gde da ih nađemo“, reče Lok i oni zajedno sručiše pića. Lokovo je ostavilo topao, šljivast trag niz njegovo ždrelo – bilo je među jačima. Uzdahnuo je i spustio praznu bočicu ispred sebe. Četiri flašice prema jednoj, a način na koji mu se usredsređenost rasipala po ivicama značio je da počinju da deluju na njega.

Dok je krupije ređao i mešao karte za sledeći krug, madam Durena opet dugo, zadovoljno povuče iz cigare i otrese pepeo u činiju od čistog zlata smeštenu na postolje iza njene desne ruke. Kroz nos je izbacila dva lenja pramena dima i kroz sivi veo zagledala se u vrtešku. Durena je nadarena grabljivica iz zasede, mislio je Lok, uvek joj je najprijatnije iza nekakvog zaklona. Podaci koje je imao tvrdili su kako je tek nedavno otpočela život kao trgovac špekulant vezan za grad. Prethodno je, po struci, zapovedala privatirima – lovcima na ucene, i na pučini gonila i potapala robovlasničke brodove iz Herema. One ožiljke nije zaradila uz čaj u nečijem salonu.

Bila bi veoma, veoma nesrećna okolnost kada bi žena poput nje shvatila da Lok i Žan, pobeđe radi, računaju na ono što je Lok voleo da naziva „neupadljivo nesvakidašnjim metodama“ – majku mu, bolje bi bilo i da prosto izgubiš na starinski način ili da te krupijej *Kule greha* uhvate kako varaš. Oni bi, barem, verovatno bili hitri i delotvorni dželati. Trebalo je upravljati tom veoma uposlenom ustanovom.

„Ne delite“, reče madam Korvaler krupijeju, prekidajući Lokova razmišljanja. „Maro, u poslednjih nekoliko krugova gospodu zaista nije služila sreća. Zar ne bismo mogle da im dopustimo mali odmor?“

Lok prikri trenutno uzbuđenje; u vrtešci sreće, par u vodstvu može ponuditi suparnicima kratku stanku u igri, ali retko ko bi bio tako ljubazan, iz očiglednog razloga što ovo gubitnicima daje dragoceno vreme da se otresu dejstva alkohola. Pokušava li to Korvalerova da prikrije nekakvu sopstvenu neugodnost?

„Gospoda su se *zaista* poprilično namučila – treba brojati sve te žetone i gurati ih na našu stranu iznova i iznova.“ Durena povuče dim, pa ga izduva. „Učinili biste nam čast, gospodo, ako biste pristali na kratak predah, da se osvežite i oporavite.“

Ah. Lok se osmehnu i prekrsti ruke na stolu ispred sebe. Znači, to je igra – umili se svetini i pokaži koliko malo poštovanja dame zapravo imaju prema ovim protivnicima, koliko neminovnom smatraju sopstvenu pobedu. Ovo je bilo mačevanje po pravilima društvenog ophođenja, a ono što je Durena upravo uradila bilo je jednako nasrtaju na grlo. Neposredno odbijanje bilo bi strahovito neučtivo; Lok i Žan moraće prefinjenije da pariraju.

„Kako bi išta moglo pružiti više osveženja“, reče Žan, „nego nastavak igre protiv ovako divnih suparnica?“

„Isuviše ste ljubazni, gospodaru De Fera“, reče madam Durena. „Ipak, zar želite da se priča kako smo bez srca? Vi nama niste odbili nijednu udobnost.“ Cigaretom pokaza prema slatkišima madam Korvaler. „Zar biste nam uskratili želju da zauzvrat pružimo neku ugodnost?“

„Madam, ne bismo vam odbili ništa, a ipak tražimo dopuštenje da vam uslišimo još *žarkiju* želju, zbog koje ste se potrudile i došle ovamo večeras – želju za igrom.“

„Još je mnogo krugova pred nama“, dodade Lok, „i mene i Žeroma bi bolelo ako bismo na bilo koji način izazvali neugodnost kod dama.“ Susrete krupijeov pogled dok je govorio.

„Dosad nam nikakvu neugodnost niste pricinili“, reče madam Korvaler slatkim glasom.

Lok s nelagodnošću primeti kako je pažnja svetine zaista usredsređena na ovaj razgovor. On i Žan izazvali su dve žene, nadaleko poznate kao najbolje igraciče vrteške sreće u Tal Veraru, i poprilična publika se tiskala za svim ostalim stolovima na petom spratu *Kule greha*. Tu je trebalo da se odvijaju samostalne partije, ali po nekom prećutnom sporazumu između kuće i mušterija, sva druga delatnost u salonu zamrla je dok traje ovaj pokolj.

„Dobro, onda“, reče Durena. „Što se nas tiče, nemamo ništa protiv da nastavimo. Možda vas čak sreća bolje posluži.“

Lokovo olakšanje što je odustala od spletkaroškog razgovora bilo je nezatno; ona, na kraju krajeva, u potpunosti očekuje da i nadalje istresa novac od njega i Žana kao što kuvarica batinom isteruje žiške iz džaka brašna.

„Šesti krug“, reče krupije. „Početni ulog biće deset solara.“ Kada je svaki igrač gurnuo napred po dva drvena žetona, krupije baci ispred njih tri karte.

Madam Korvaler dovrši još jednu trešnju posutu čokoladom i isisa ostatke slatkiša s prstiju. Pre nego što je dodirnuo karte, Žanovi prsti leve ruke nakratko kliznuše pod rever njegovog kaputa i načiniše pokret nalik češanju. Posle nekoliko sekundi Lok učini isto. Lok uhvati madam Durenu kako ih posmatra i prevrće očima. Tajni znaci među igračima bili su savršeno prihvatljivi, ali radije ako su malo prefinjeniji od ovoga.

Durena, Lok i Žan zaviriše u karte gotovo i isto vreme; Korvalerova je kasnila časak, još mokrih prstiju. Ona se tiho nasmeja. Istinska dobra sreća ili *strat péti*? Durena je izgledala izrazito zadovoljna, ali Lok nije sumnjao da čak i u snu zadržava upravo taj izraz lica. Žanovo lice nije otkrivalo ništa, a Lok je, sa svoje strane, oprobao tanak, podrugljiv osmejak, iako mu je početna ruka bila čisto đubre.

S druge strane prostorije zavojito mesingano stepenište s glanderom i pozamašnim krupijeom koji je čuvao prilaz vodilo je naviše prema šestom spratu, usput se nakratko šireći u neku vrstu galerije. Treptaj pokreta sa ove galerije privukao je Lokovu pažnju; napola sakriveno u senkama nalazilo se tanušno, lepo obučeno obličje. Topla, zlatna svetlost lampi u prostoriji ogledala se u paru optika i Lok duž kičme oseti drhtave žmarce uzbuđenja.

Je l' moguće? Lok se trudio da jedno oko zadrži na senovitoj prilici dok se pravi da pomno posmatra karte. Odsjaj na optici ma nije treperio niti se mrdao – čovek i te kako zuri u njihov sto.

Konačno su on i Žan privukli pažnju (ili posrnuli u nju, i, bogova mu, rado će prihvatiti takav srećan splet okolnosti) čoveka čija se kancelarija nalazi na devetom spratu – gospodara *Kule greha*,

potajnog vladara svih kradljivaca u Tal Veraru, čoveka koji i svet lopovluka i svet raskoši drži čvrsto u šaci. U Kamoru bi ga zvali *kapa*, ali ovde nije nosio nikakvu titulu osim sopstvenog imena.

Rekvin.

Lok pročisti grlo, vrati pogled na sto, i pripremi se da dostojanstveno izgubi još jednu rundu. Izdaleka, s mračnih voda, dopirao je blag odjek brodskih zvona, koja su odbrojala deseti večernji čas.

4

„Osamnaesta runda“, reče čovek koji je delio karte. „Početni ulog biće deset solara.“ Lok je, vidljivo uzdrhtalom rukom, morao da odgurne u stranu jedanaest bočica pred sobom kako bi pomerio napred svoj čip. Madam Durena, spokojna kao brod izvučen na dok, bavila se četvrtom cigarom te noći. Madam Korvaler kao da je podrhtavala u stolici; da nije možda rumenija nego obično? Lok se trudio da ne pilji previše upadljivo dok je postavljala početni ulog; možda je podrhtavanje poticalo isključivo od njegovog neumitnog pijanstva. Ponoć se približavala, a u zagušljivoj prostoriji vazduh protkan dimom grebao je Loku oči i grlo kao vuna.

Krupije, bezizražajan i budan kao i uvek – činilo se da u sebi ima više mehanizma nego vrteška – dobaci tri karte na sto ispred Loka. Lok provuče prste ispod revera kaputa i reče: „Aaaa-ha“, tonom zainteresovanog zadovoljstva. Bilo je to zapanjujuća gomila govana; najgora ruka do sada. Lok je treptao i škiljio, pitajući se prikriva li to alkohol nekako zbirku pristojnih karata, ali avaj – kad se opet usredsredio, i dalje su bile bezvredne.

Prošlog puta su dame bile primorane da piju, ali osim ako na stolu s Lokove leve strane Žan skriva neko ogromno čudo, mogao je pouzdano da se kladi kako će se još jedna bočica uskoro razdragano kotrljati preko stola prema Lokovoj pihitijastoj šaci.

Osamnaest krugova, mislio je Lok, u kojima smo izgubili devetsto osamdeset solara do sada. Njegov um, dobro navlažen od pića

u *Kuli greha*, odlutao je u sopstvene proračune. Godinu dana lepe nove odeće za čoveka njegovog položaja. Barka. Veoma velika kuća. Životna zarada nekog poštenog zanatlije, recimo klesara. Da li se ikad pretvarao da je klesar?

„Pravo prve kupovine“, reče čovek koji deli karte i trgnu ga tako da se vrati u igru.

„Karta“, reče Žan. Krupije gurnu jednu prema njemu; Žan virnu u nju, klimnu glavom i gurnu još jedan drveni žeton prema sredini stola. „Dižem.“

„Pratim“, reče madam Durena. Pomeri napred dva komadića drveta s pozamašne gomile. „Pokazujem partnerki.“ Okrenula je dve karte iz ruke prema madam Korvaler, koja nije uspela da obuzda osmeh.

„Karta“, reče Lok. Krupije mu je dodade, a on zadiže ivicu taman koliko mu je trebalo da vidi šta je u pitanju. Dvojka pehara, pod ovim okolnostima vredna tačno jedno mokro govance bolesnog psa. Prisili se da se osmehne. „Dižem“, reče, i gurnu dva žetona napred. „Osećam da mi se smeši sreća.“

Sve oči sa očekivanjem se okrenuše prema madam Korvaler, koja štrpnu trešnju posutu čokoladom iz okopnelih zaliha, strpa je u usta, a onda brzo posisa prste da ih očisti. „O-ho“, reče, zagledana naniže u karte, nežno kuckajući po stolu lepljivim prstima jedne ruke. „O... ho... oh... Maro, ovo je... najčudnije...“

A onda klonu napred i položi glavu na veliku gomilu drvenih žetona na stolu. Karte joj prhnuše napred, licem naviše, a ona zamahnu prema njima, nesposobna da kontroliše pokret, u pokušaju da ih prekrije.

„Izmila“, reče madam Durena, s primesom panike u glasu. „Izmila!“ Pruži ruku i protrese partnerku za krupna ramena.

„Zmila“, složi se madam Korvaler pospanim, plačnim glasom. Usta joj se razjapiše i pljuvačka i komadići čokolade procuriše na žetone od pet solara. „Mmmmmillllaaaaaa. Vrrrrlo... čudno... najčudnije...“

„Na madam Korvaler je red da igra.“ Čovek koji deli karte nije mogao da obuzda iznenađenje u glasu. „Madam Korvaler mora da izjavi šta je odlučila.“

„Izmila! Saberi se!“ izusti madam Durena silovitim šapatom.

„Ima... karata...“, promumla Korvalerova. „Vidi, Maro... Koliiiiiko... karata. Na stolu.“

Nakon toga izusti: „Bleml... na... fla... ga.“

A onda se obeznani.

„Gubitak zbog odsustva učesnika“, reče krupije posle nekoliko sekundi. Bičem je pokupio sve žetone madam Durene i hitro ih prebrojao. Lok i Žan nose sve na stolu. Zlokobna pretnja da će izgubiti hiljadu solara upravo se pretvorila u dobitak podjednake veličanstvenosti, i Lok odahnu.

Kao da je u pitanju kakva predstava, krupije je posmatrao madam Korvaler – koja beše načinila sebi jastuk od žetona – a potom se nakašljao u ruku.

„Gospodo“, reče, „kuća će vam, ovaj, obezbediti druge žetone u odgovarajućoj vrednosti umesto ovih koji su... još u upotrebi.“

„Naravno“, reče Žan i nežno potapša omanju planinu od Dureninih žetona koji su se iznenada nagomilali ispred njega. U gužvi iza njih, Lok je čuo zvuke zaprepašćenja, preneraženosti i čuda. Neki od blagonaklonijih posmatrača naposletku izmamiše od ostalih lagan talas aplauza, ali ovaj brzo zamre. Bili su pomalo posramljeni, pre nego oduševljeni, što vide nekog uglednog poput madam Korvaler pijanog od svega šest pića.

„Hmmm“, reče madam Durena, ugasi cigaru u zlatnu činiju i ustade. Lagano i značajno je zakopčavala žaket – crni brokatni somot ukrašen platinastim dugmetima i srmom, vredan podobrog dela sveg njenog uloga od te večeri. „Gospodaru Kosta, gospodaru De Fera... čini se da moramo priznati kako ste nas nadmašili.“

„Ali svakako ne i nadigrati“, reče Lok i prizva osmeh za opčinjavanje zmija sa ostacima duhovitosti istucanim u prah. „Umalo ste nas... ovaj, savladale.“

„Čitav svet drhturi oko mene“, reče Žan, čije su ruke bile mirne kao u zlatara, a tako je bilo i za vreme čitave igre.

„Gospodo, uživala sam u vašem živopisnom društvu,“ reče madam Durena glasom koji je nagoveštavao da nije tako. „Još jedna partija kasnije ove nedelje, možda? Svakako nam morate dati priliku za revanš, bilo bi časno.“

„Biće nam neizmerno zadovoljstvo“, reče Žan, na šta Lok poletno zaklima glavom, tako da ga sadržaj lobanje zabole. Na to madam Durena hladno pruži ruku i dopusti obojici da poljube vazduh iznad nje. Kada su to učinili, kao da se priklanjaju naročito razdražljivoj zmiji, pojavi se četvoro Rekinovih krupijea da pomognu da se madam Korvaler – koja je i dalje hrkala – premesti na neko prikladnije mesto.

„Bogovi, mora da je dozlaboga dosadno posmatrati nas iz noći u noć kako pokušavamo jedni druge pićem da oborimo pod sto“, reče Žan. Dobaci žeton od pet solara čoveku koji je delio karte; običaj je nalagao da se krupijeu ostavi malen dar.

„Ne bih rekao, gospodine. Koliki kusur želite?“

„Ma, kakav kusur?“, osmehnu se Žan. „Zadrži sve.“

Po drugi put te noći krupije je odao ljudska osećanja; iako je bio prilično dobrostojeći, jedan drveni žetončić činio je pola njegove godišnje zarade. Priguši čujan udah kada mu Lok dobaci još desetak.

„Sreća je gospa koja voli da prelazi iz ruke u ruku“, reče Lok. „Kupi kuću, možda. Meni trenutno brojanje baš i ne polazi za rukom.“

„Dragi bogovi – *mnogo* vam hvala, gospodo!“ Krupije se hitro obazre, pa progovori prigušenim glasom: „One dve dame ne gube baš često, znate. Zapravo, ovo je prvi put da ja pamtim.“

„Pobeda ima cenu“, reče Lok. „Nešto mi govori da će je platiti moja glava kad se sutra probudim.“

Pažljivo su odneli madam Korvaler niz stepenice, a madam Durena je išla za njima kako bi pomno držala na oku ljude koji su nosili njenu partnerku za kartanje. Gomila se razišla; posmatrači

koji su ostali za stolovima naručivali su krupijee, hranu i nove špilove karata za sopstvene partije.

Lok i Žan pokupili su žetone (nove i bez bala, koje su hitro dobili od krupijea umesto onih koje je koristila madam Korvaler) u uobičajene drvene kutije postavljene somotom, i zaputili se prema stepenicama.

„Gospodo, čestitam“, reče poslužitelj koji je čuvao prolaz prema šestom spratu. Odozgo je dopirao zveket čaše o čašu i žamor razgovora.

„Hvala vam“, reče Lok. „Bojim se da je nešto u madam Korvaler podleglo samo krug ili dva pre nego što bi se možda i meni desilo isto.“

On i Žan polako su silazili stepenicama, koje su zavijale čitavom širinom spoljašnjeg zida *Kule greha*. Bili su odeveni kao ljudi od ugleda i uticaja, po najnovijoj letnjoj modi Tal Verara. Lok (čiju su kosu alhemijski preinačili u zagasitu nijansu plave) nosio je karamel-smeđi strukiran kaput s lepršavim peševima do kolena; njegove ogromne, troslojne manžetne bile su naizmenično narandžaste i crne, ukrašene zlatnom dugmadi. Nije nosio prsluk, samo znojavu tuniku od najfinije svile ispod lepršavog crnog okovratnika. Žan je bio slično obučen, iako mu je kaput bio sivkastoplave nijanse mora pod oblacima, a stomak beše pritegao širokom crnom ešarpom, iste boje kao kratke kovrdže njegove brade.

Prolazili su naniže, pored spratova punih uglednih ličnosti... pored kraljica verarske trgovine i njihovih lepolikih sadruga oba pola, koje su vodile podruku kao kućne ljubimce. Pored muškaraca i žena s kupljenim lašenskim titulama, koji su preko karata i vinskih bokala piljili u sitnije donove i done iz Kamora; pored vadranskih kapetana trgovačkih brodova u uskim crnim kaputima, na moru pocrnelih lica nalik na maske preko oštarih, bleđih crta. Lok je prepoznao barem dva pripadnika priora, trgovačkog saveta koji je u teoriji vladao Tal Verarom. Duboki džepovi kao da su bili najvažniji preduslov za članstvo.

Kockice su padale a čaše se sudarale; veseljacima su se smejali i kašljali i psovali i uzdisali. Vrtlozi dima tromo su se kretali toplim

vazduhom, noseći miris parfema i vina, znoja i pečenja, i ovde-
onde smolastu primesu alhemijskih opijata.

Lok je već viđao istinske palate i konake; *Kula greha*, ma koliko raskošna, nije bila mnogo velebnija od domova kojima će se mnogi ljudi odavde vratiti kada im noć za igru konačno istekne. Istinska čar *Kule greha* bila je izatkana od njene hirovite ekskluzivnosti; ako nešto uskratiš dovoljnom boju ljudi, pre ili kasnije će se oko toga razviti zagonetnost gusta poput magle.

Gotovo skrivena u dnu prvog sprata nalazila se debela drvena kabina koju je čuvalo nekoliko neobično krupnih poslužitelja. Na sreću, nije bilo reda. Lok je spustio kutiju na šalter ispred jedinog prozora kabine, za nijansu previše snažno.

„Sve na moj račun.“

„Sa zadovoljstvom, gospodaru Kosta“, reče glavni poslužitelj i uze kutiju. Leokanto Kosta, trgovac špekulant iz Tališama, bio je dobro poznat u ovom kraljevstvu vinskih isparenja i opklada. Poslužitelj je Lokovu hrpu drvenih žetona hitro zamenu s nekoliko oznaka u knjizi poslovanja. Nakon pobeđe nad Durenom i Korvalerovom, čak i kad se oduzme napojnica čoveku koji je delio karte, Lokov deo dobiti iznosio je gotovo pet stotina solara.

„Čujem da obojica zaslužujete čestitke, gospodaru De Fera“, reče poslužitelj dok je Lok uzmicao kako bi pustio Žana da priđe šalteru sa sopstvenom kutijom. Žerom de Fera, takođe iz Tališama, bio je Leokantov veseli sadrug. Njih dvojica su bili vezani jedan za drugog kao poslovična creva.

Iznenada Lok oseti kako mu se jedna ruka spušta na levo rame. On se oprezno okrenu i zateče se licem u lice sa ženom tamne kovrdžave kose, bogato odevenom u iste boje kao poslužitelj *Kule greha*. Jedna strana lica odisala joj je produhovljenom lepotom – druga je bila kožasta smeđa polumaska, smežurana kao da se strašno opekla. Kada se osmehnula, oštećena strana usta nije uspela da se pomeri. Loku se činilo kao da se živa žena nekako muči da se probije napolje iz grubo izrađenog glinenog kipa.

Selendri, Rekinova kućupraviteljka.

Ruka koju mu je položila na rame (leva, sa opečene strane) nije bila prava. Bila je to čvrsta mesingana tvorevina i, kada ju je povukla, zagasito se presijavala na svetlosti fenjera.

„Kuća vam čestita“, prošuška svojim avetinjskim glasom, „zbog lepog ponašanja koliko i zbog pozamašne izdržljivosti, i želi da vi i gospodin De Fera znate kako ste obojica dobrodošli na šestom spratu, ako odlučite da upotrebite ovu povlasticu.“

Lokov osmeh bio je sasvim iskren. „Mnogo vam hvala, u moje ime i u ime mog sadruga“, reče s pripitom brbljivošću. „Ljubazno poštovanje ove kuće, naravno, izuzetno nam laska.“

Ona neodređeno klimnu glavom, pa kliznu među svetinu hitro kao što je i došla. Tu i tamo, obrve su se podizale sa uvažavanjem – retko kog je Rekinovog gosta, koliko je Lok znao, o porastu društvenog položaja obaveštavala sama Selendri.

„Postajemo tražena roba, dragi moj Žerome“, reče dok su se probijali kroz gomilu prema prednjim vratima.

„Za sada“, reče Žan.

„Gospodaru De Fera“, ozari se glavni vratar dok su se približavali, „i gospodaru Kosta. Da vam pozovem kočiju?“

„Nema potrebe, hvala“, reče Lok. „Prevaliću se u stranu ako ne provetrim glavu na noćnom vazduhu. Idemo peške.“

„Dobro onda, gospodine.“

S vojničkom preciznošću, četiri poslužitelja otvoriše vrata Loku i Žanu. Dva lopova pažljivo su stupala niz široko kameno stepenište prekriveno crvenim somotskim tepihom. Taj tepih se bacao svake noći i zamenjivali su ga novim. Kao posledica ovoga, samo u Tal Veraru mogli ste videti horde prosjaka kako sasvim uobičajeno spavaju na hrpama crvenih somotskih otpadaka.

Od pogleda je zastajao dah; s njihove desne strane, kroz obrise ostalih kockarnica, video se čitav srpasti luk ostrva. Na severu je vladala delimična tama, za razliku od sjaja Zlatnog stepeništa nalik na oreol. Van gradskog područja – prema jugu, zapadu i severu – Mesingano more blistalo je fosforescentno srebrno, obasjano trima mesecima na nebu bez oblaka. Tu i tamo jedra dalekih brodova pružala su se u visinu sa ovog kartaškog talona, avetinjski bleđa.